

70/364

MİLLİYETÇİ HAKKİYET / AKT
TE.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 07.05.2009
Sayı: 2009/ 3495

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 19.01.2009 tarihinde 7 yıllığına 12 helikopter ve 4 uçak olmak üzere hava araçları kiralanması ile ilgili olarak yapılan ihale ilgili iddiaların araştırılıp incelenerek, alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımla arz ederim.

1. Kürşat ATILGAN - Adana
2. Oktay VURAL - İzmir
3. Yılmaz TANKUT - Adana
4. Recai YILDIRIM - Adana
5. Osman DURMUŞ - Kırıkkale
6. Muharrem VARLI - Adana
7. Ahmet ORHAN - Manisa
8. Erkan AKÇAY - Manisa
9. Kamil Erdal SİPAHİ - İzmir
10. Hasan ÖZDEMİR - Gaziantep
11. Durmuşali TORLAK - İstanbul
12. Sabahattin ÇAKMAKOĞLU - Kayseri
13. Hakan COŞKUN - Osmaniye
14. Necati ÖZENSOY - Bursa
15. Murat ÖZKAN - Giresun
16. Şenol BAL - İzmir
17. Ahmet BUKAN - Çankırı
18. Akif AKKUŞ - Mersin
19. Recep TANER - Aydın
20. Cumali DURMUŞ - Kocaeli
21. Osman ERTUĞRUL - Aksaray

GEREKÇE

Çevre ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü geçtiğimiz günlerde orman yangınlarıyla mücadele etmek maksadıyla 5 yıl süreyle 16 helikopter ve 7 yıl süreyle 5 adet amfibik (suya inip kalkabilen) uçakların kiralanması için hizmet alım ihalesi yapmıştır. İhale şartnamesinde yer alan **Birim Fiyat Teklif Cetveli** (ki teklifler buna göre verilmek zorundadır) incelendiğinde 16 helikopter için aşağıdaki gibi teklif verilmek durumundadır.

18506 saat zorunlu teklif ve bu miktarın **2/3**'ü kadar (yani **12337** saat) opsiyonel teklif
İhale sonucu uçuş saat ücreti **7500** ABD doları (\$) civarında gerçekleşmiştir. Kontrat imza aşamasındadır ve bu duruma göre: **18506x 7500= 138.795.000 \$** zorunlu + **92.527.000** opsiyonel olmak üzere, **Toplam: 231.322.000 \$**

Söz konusu helikopterlerin yenisinin fiyatı 7-8 milyon \$ civarındadır. Zaten şartnamede bu hususta bir hüküm yoktur. Yeni olduğu farz edilse bile 16 helikopter 120 milyon \$ etmektedir. Alınan helikopter her yıl sadece 4,5 aylık süre için kiralanmak üzere istenmektedir. Devletin ya da diğer bir organizasyonun (Kızılay, Türk Hava Kurumu ya da özel şirketler gibi) kendi filosunu oluşturması durumunda kalan 7-8 aylık sürede bu helikopterler diğer maksatlarla (ambulans, kayak merkezlerine yolcu taşıma gibi) rahatlıkla kullanılabilir. Yukarıdaki hesabı yeniden gözden geçirdiğimizde yılda azami 5 ay için 120 milyon \$ ödenmiş oluyor, yani aylık bazda hesap yapılırsa $120:5 = 24$ milyon \$ yapar. Bu da demektir ki helikopterlerin gerçek ticari değeri ihaleyi gerçekleştirenler tarafından $24x 12 \text{ ay} = 288$ milyon \$ üzerinden hesaplanmış durumdadır.

Bu ülkenin 4,5 aylık orman yangın sezonu dışında da helikopter ihtiyacı vardır. Şayet bu kadar kaynak harcanacak ise bir helikopter filosu kurup belediyeler dâhil tüm ihtiyaçların bu filodan sağlanması gerekir. Aksi takdirde geçen on yıl içerisinde yurtdışından kiralanana helikopterler ve uçaklara verilen kiralama yıllık ve saat ücretlerindeki savurganlık önümüzdeki yıllarda da artarak devam edecek ve ülkemizin, milletimizin kaynakları yanlış ve plansız bir şekilde kullanılacaktır. Örneğin 1998'de saat başına kiralama ücreti 1600 \$ iken, bu bedel 10 yıl içinde katlanarak 2008 yılı itibariyle yaklaşık 8000 dolara (7995 \$) ulaşmıştır. Bu şekilde kümülatif olarak katlanan fiyatlar ileriye dönük kaynak israfı yaratacaktır. Diğer taraftan amfibik uçak kiralama konusunda şartname Kanada üretimi **Bombardier CL-215** uçağını tarif etmektedir. Zaten ihale sonucu da öyle olmuştur. Söz konusu uçaklar 1969-78 yıllarında üretilmiştir. Bu nedenle şartnamede de herhangi bir yaş limiti konulmamıştır ve bu uçaklar yaşlı uçaklardır.

Ülkemizin önemli ihtiyaçlarından biri olan yangın söndürme helikopteri ve uçakları konusunda geçtiğimiz günlerde yapılan ihale kamuoyumuzun gündemini işgal etmiş olup halen de bu konuda bazı tereddütlerin olduğu, ihale koşullarının yeterince kamuoyuyla paylaşılmadığı ve bilhassa kiralama bedellerinin bazı soru işaretlerine yol açtığı aşikârdır. Yukarıda gerekçesini izah ettiğimiz bu önemli konunun bir "**Meclis Araştırma Komisyonu**" kurularak araştırılıp incelenmesi ve sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasını uygun bulmaktayız.